

ΙΕΡΟΣ ΠΟΛΥΚΑΡΠΟΣ

ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΟΝ ΘΡΗΣΚΕΥΤΙΚΟΝ ΣΥΓΓΡΑΜΜΑ
ΠΡΟΝΟΙΑ, ΚΑΙ ΕΠΙΣΤΑΣΙΑ, ΤΟΥ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΟΥ ΣΜΥΡΝΗΣ ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΟΥ
ΔΑΠΑΝΗ ΔΕ ΚΑΙ ΠΡΟΣ ΟΦΕΛΟΣ ΤΗΣ ΘΡΗΣΚ. ΑΔΕΛΦΟΤΗΤΟΣ «ΕΥΣΕΒΕΙΑΣ»

ΕΤΟΣ Β'. | ΕΝ ΣΜΥΡΝῃ τῇ 26 Μαΐου 1912 | ΑΡΙΘ. 60

«Δεῦτε ὀπίσω μου καὶ ποιήσω ὑμᾶς ἀλιεῖς ἀνθρώπων. οἱ δὲ εὐθέως ἀφέντες τὰ ἔκτακτα ἠκολούθησαν αὐτῷ». (Ματθ. Δ', 19).

ΚΥΡΙΑΚΗ Β'. ΤΟΥ ΜΑΤΘΑΙΟΥ

Η ΜΕΓΑΛΗ ΠΡΟΣΚΛΗΣΙΣ

« Δεῦτε ὀπίσω μου, καὶ ποιήσω ὑμᾶς ἀλιεῖς ἀνθρώπων ». (Ματθ. Δ', 19).

Δεῦτε ὀπίσω μου» αὐτὴ εἶπε ἡ μεγάλη καὶ ἐπίσημος πρόσκλησις, ἡ ὁποία μετέβαλε καὶ ἡλλοίωσε τὸ πρόσωπον τῆς γῆς.

Ἐμφανίζεται μίαν ἡμέραν ὁ Ἰησοῦς ἐκεῖ κάτω εἰς τὰ παραθαλάσσια μέρη τῆς Τιβεριάδος· ἐκεῖ εὗρσκει κατὰ πρῶτον δύο ἀδελφοὺς τὸν Πέτρον καὶ τὸν Ἀνδρέαν, προβαίνει ὀλίγον ἀκόμη καὶ εὗρσκει καὶ ἄλλους δύο ἀδελφοὺς καὶ αὐτοὺς τὸν Ἰάκωβον καὶ τὸν Ἰωάννην καὶ ὅλους αὐτοὺς τοὺς καλεῖ εἰς τὸ Ἀποστολικὸν ἀξίωμα· τοὺς προσκαλεῖ δηλαδὴ ν' ἀφήσωσι τὸ ταπεινὸν καὶ εὐτελὲς ἐπάγγελμά των, τοῦ ἀλιέως τῶν ἰχθύων, μὲ τὴν ἀκατανόητον δι' αὐτοὺς ὑπόσχουσι νὰ τοὺς ἐνδύσῃ ἄλλην ἐξουσίαν ἐξουσίαν καὶ δύναμιν, νὰ τοὺς μυσταγωγῆσῃ ἄλλην οὐρανίαν καὶ πρωτοφανῆ τέχνην, νὰ τοὺς καταστήσῃ ἀλιεῖς ἀνθρώπων, νὰ τοὺς ἀναδείξῃ δηλονότι ἀποστόλους καὶ μαθητὰς του, προωρισμένους ν' ἀλιεύωσιν ἀνθρώπους ἐκ τῆς ἀλμυρᾶς καὶ τρικυμιώδους θαλάσσης τοῦ βίου,

ν' ἀγρεύωσιν ἐκ τοῦ βυθοῦ τῆς ἁμαρτίας ζώσας καὶ ἀθανάτους ψυχάς· «δεῦτε ὀπίσω μου» τοῖς λέγει, γένεσθε μαθηταὶ καὶ ἀκολουθοῦ μοι, καὶ αὐτοὶ ἀγρεύονται καὶ ἀκολουθοῦσιν ὀπίσω τοῦ Ἰησοῦ ὡς ἄφωνα ἰχθύς.

Ἀπ' ἐκείνης τῆς στιγμῆς οἱ πρῶτοι οὗτοι μαθηταὶ ἀποδεξάμενοι τὴν μεγάλην ταύτην καὶ ἀκατανόητον ἔτι δι' αὐτοὺς πρόσκλησιν ἀφήσαντες πλοῖα καὶ δίκυα, ἀγροὺς καὶ οἰκίας, πατέρας καὶ μητέρας καὶ ἀδελφοὺς καὶ οἰκείους, καὶ λαβόντες ἐπ' ὤμων τὸν βαρὺν στανρὸν τοῦ Ἀποστολικοῦ ἔργου ἠκολούθησαν τῷ Ἰησοῦ, σιγηρίζαντες τὰς μεγίστας καὶ καλλίστας ταύτας τῶν ἐλπίδων των εἰς τὰς πλέον παραδόξους καὶ ἀκατανόητους τῶν ὑποσχέσεων, ὅσαι ποτε ἐδόθησαν εἰς ἀνθρώπους γηγενεῖς.

«Δεῦτε ὀπίσω μου», ἡ μεγάλη καὶ σπουδαιοτάτη διὰ τὰς τύχας ὅλου τοῦ κόσμου ἐπίσημος αὐτῆς κλήσις τῶν πρῶτων μαθητῶν εἶπε ἀξία πολλῆς προσοχῆς καὶ μελέτης, διότι μὲ δύο ἴσων ἀπλᾶς

λέξεις ἔλαβε χώραν ἐπὶ τῆς γῆς τὸ σημαντικώτατον ἐξ ὄλων τῶν ἱστορικῶν γεγονότων, τὸ ὁποῖον ἦτο προωρισμένον ἢ ἀσκήση τὴν μεγίστην ἐπὶ τὰς τύχας τοῦ κόσμου ῥοπήν καὶ ἐπίδρασιν.

Τὰς λεπτομερείας τῆς πρώτης προσκλήσεως εἰς ἐκ τῶν τεσσάρων τούτων πρώτων μαθητῶν, ὁ Ἰωάννης, τὰς περιγράφει ἐν τῷ Ἐυαγγελίῳ του μετὰ τρυφερότητος καὶ ἐνδιαφέροντος ἀνθρώπου, εἰς τὴν καρδίαν τοῦ ὁποῖου ἀφήκαν αὐταὶ βαθυτάτην ἐντύπωσιν.

Ἐκεῖ διηγεῖται ὅτι ὅλοι οὗτοι ἦσαν πρότερον μαθηταὶ τοῦ Ἰωάννου τοῦ Βαπτιστοῦ· ὅτε δὲ τὸ πρῶτον παρὰ τὰς ὄχθας τοῦ Ἰορδάνου ἐν Βηθαβαρᾷ «ἔπου ἦν Ἰωάννης βαπτίζων», εὐρισκόμενοι οὗτοι μετὰ δύο τῶν μαθητῶν του, τοῦ Ἀνδρέου καὶ τοῦ Ἰωάννου, εἶδε παρερχόμενον ἐκεῖθεν τὸν Ἰησοῦν, καὶ προσηλώσας ἐπ' αὐτοῦ τὸ προφητικὸν καὶ διαπεραστικὸν βλέμμα του διέγνω αὐτόν, καὶ δεικνύων πρὸς τοὺς δύο τούτους μαθητάς του εἶπε πλήρης θαυμασμοῦ καὶ σεβασμοῦ «Ἴδε ὁ ἀμνὸς τοῦ Θεοῦ», τότε εὐθὺς ἀμέσως οἱ δύο νεαροὶ οὗτοι Γαλιλαῖοι, ὑπὸ δυνάμει ἀκαταμαχίτου ἐλκόμενοι, ἔτριξαν κατόπιν τοῦ Ἰησοῦ, καὶ πρὶν ἀκόμη ἀκούσωσι τοὺς γλυκεῖς λόγους, οἷνινες ἔρρεον ἐκ τοῦ στόματος τοῦ Ἰησοῦ, τὸν ἠρώτησαν «διδάσκαλε ποῦ μένεις ;» ἵνα

μεταβῶσι καὶ ἀκούσωσι τὸ κήρυγμά του.

Ὁ Ἰησοῦς πρὸς τὸν ἐρωτήσαντα ἕνα ἐξ αὐτῶν εἶπε πάλιν δύο λέξεις «ἐρχου καὶ ἴδε» καὶ εὐθὺς οὗτοι ἠκολούθησαν τὸν Ἰησοῦν, καὶ ἔμειναν παρ' αὐτῶν τὴν ἡμέραν ἐκείνην, καὶ ἐξ ὧν ἤκουσαν παρ' αὐτοῦ, κατενόησαν καὶ εἶδον ὀφθαλμοφανῶς πλέον ὅτι ἡ βασιλεία τοῦ Θεοῦ, τῆς δόξης κήρυξ μὲν καὶ πρόδρομος ἦτο ὁ διδάσκαλός των, νομιστῆς δὲ ὁ ὑπ' αὐτοῦ δακτυλοδεικτούμενος ἀμνὸς τοῦ Θεοῦ, ἦλθε πλέον ἐπὶ τῆς γῆς, ὅτι ἡ ἐλπίς καὶ ἡ προσδοκία τοῦ Ἰσραὴλ ἐξεπληρώθη, ὅτι τὸ φῶς τὸ εἰς ἀποκάλυψιν ἐθνῶν ἀνέτειλε πλέον εἰς τὸν κόσμον.

Καὶ ἐφόσον μὲν ὁ Ἰωάννης ἦτο ἐν τοῖς ζῶσι καὶ ἐξηκολούθει τὸ κήρυγμα τῆς μετανοίας εἰς τὸν λαὸν καὶ τῆς προπαρασκευῆς του διὰ τὴν ὑποδοχὴν καὶ ἀποδοχὴν τοῦ Μεσσοῦ, ὁ Ἰησοῦς δὲν ἀπεκάλυπτεν ἑαυτὸν εἰς τὸν κόσμον, ἵνα μὴ αὐτὸς μαρτυρῇ περὶ ἑαυτοῦ, καὶ ἔμεινεν ἐν τῇ Ναζαρέτ· ἅμα ὁμοῦ παρεδόθη ὁ Ἰωάννης καὶ ἡ φωνὴ τοῦ βιοῦντος καὶ βωῶντος ἐν τῇ ἐρήμῳ τοῦ Ἰορδάνου ἐσιώπησεν, ὁ Ἰησοῦς καταλιπὼν τὴν Ναζαρέτ ἦλθεν εἰς τὴν Γαλιλαίαν, καὶ ἐκεῖ παρὰ τὴν θάλασσαν τῆς Γαλιλαίας καλεῖ σήμερον ὀριστικῶς πλέον ὀπίσω του τοὺς Γαλιλαίους ἐκείνους, οἱ ὁποῖοι

ὡς ἀμνὸν τοῦ Θεοῦ εἶχον διδακθῆ αὐτὸν παρὰ τοῦ δακτυλοδεικτῆσαντος αὐτὸν αὐτοῖς Βαπτιστοῦ.

«Δεῦτε ὀπίσω μου», αὐτὴ ἰομένως εἶπε ἡ ὀριστικὴ καὶ ἐπίσημος καὶ μεγάλη, δευτέρα κλήσις τῶν μαθητῶν, καὶ αὐτὴ γίνεται ἐκ τῆς θαλάσσης τῆς Τιβεριάδος ἐν τῇ Γαλιλαίᾳ, ἔνθα ἐνεφανίσθη ὁ Ἰησοῦς ὡς Μεσσίας, ὡς Σωτήρ, ὡς Δευρωτῆς τοῦ κόσμου.

Ἡ κλήσις ἐγένετο ἐκ τῆς θαλάσσης, ἵσως ἵσως ἵνα φανῆ ὅτι θάλασσα, καὶ θάλασσα τρικυμιώδης, εἶπε ὁ παρῶν κόσμος, διότι ἡ παρομοίωσις τοῦ ἀνθρωπίνου βίου πρὸς θάλασσαν εἶπε μία ἐκ τῶν συνηθεστάτων καὶ λίαν ἐν χρήσει εἰκῶν· εἰκῶν καὶ ζωγραφία πλήρης ἀληθείας καὶ ἐκφράσεως καὶ ζωῆς· ἐξ αὐτῆς δὲ τῆς θαλάσσης καὶ τῶν ἀχωρίστων ἀπ' αὐτῆς κυμάτων καὶ ναυαγίων τῆς ζωῆς, μόνη ἡ φωνὴ καὶ ἡ κλήσις τοῦ Ἰησοῦ εἶπε ἐκείνη, ἣτις ἐξάγει ἡμᾶς καὶ σώζει καὶ ἀνάγει εἰς ζωὴν καὶ ψυχικὴν γαλήνην καὶ ἄνεσιν.

Ἐκ τῆς Γαλιλαίας δὲ καλεῖ τοὺς πρώτους τούτους μαθητὰς καὶ δι' ἄλλους μὲν πολλοὺς καὶ σοβαροὺς λόγους, οὓς θὰ εἴπωμεν, ἐὰν θέλῃ ὁ Θεός, ἄλλοτε, ἀλλὰ καὶ διότι ἡ Γαλιλαία ἦτο πλέον ἐτοιμὴ νὰ δεχθῆ τὴν δωρεὰν τοῦ Θεοῦ· ἡ Γαλιλαία ὠμοίαζε πρὸς ἀγρὸν προπαρεσκευασμένον

ὑπὸ τοῦ Ἰωάννου, καλλιεργημένον ἐπιμελῶς ἐσπαρμένον, ἀν' θέλητε διὰ τοῦ περὶ μετανοίας κηρύγματος τοῦ Βαπτιστοῦ, καὶ ὠριμον πρὸς θερισμόν. Καὶ διὰ τοῦτο ὁ ἐλθὼν οὐχὶ ἵνα ἀπολέσῃ, ἀλλ' ἵνα σώσῃ τοὺς ἀνθρώπους Ἰησοῦς, ἐκ τῆς Γαλιλαίας ἐκρινεν εὐλογον νὰ ἐκλέξῃ τοὺς ἐντίμους καὶ ἐκλεκτοὺς καὶ πολυτελεῖς θεμελίους λίθους ἵνα κατασκευάσῃ τὴν νέαν ζωσαν πόλιν τῆς ἐπουρανίου βασιλείας τοῦ ἐπὶ τῆς γῆς.

«Δεῦτε ὀπίσω μου, καὶ ποιήσω ὑμᾶς ἀλιεῖς ἀνθρώπων», ἡ φωνὴ αὕτη δὲν εἶπε μόνον πρόσκλησις, δὲν εἶπε μόνον ὑπόσχεσις, εἶπε καὶ προφητεία, τῆς ὁποίας τὴν ἔκβασιν ἐμελλον νὰ ἴδωσιν οἱ μεταγενέστεροι αἰῶνες· οὐδεὶς δὲ τῶν προσκαλουμένων ἐκείνων πρώτων μαθητῶν ἦτο εἰς θέσιν νὰ φαντασθῆ τὸ μέγεθος τῶν ἀποτελεσμάτων τῆς· οὐδεὶς ἐξ αὐτῶν ἠδύνατο νὰ προῦδῃ ὅτι ἡ ἀθύρσις καὶ ταπεινὴ ἐκείνη πρόσκλησις, ἡ ὁποία ἐλάμβανε χώραν εἰς τὰ παράλια τῆς λίμνης Γεννησαρέτ, θὰ ἔφερε τὰς μεγίστας ἀναστατώσεις καὶ ἀλλοιώσεις εἰς τὸ πρόσωπον τῆς γῆς μέχρι συντελείας τῶν αἰῶνων, ὅτι αἱ πράξεις καὶ οἱ λόγοι τῶν ἀφανῶν τούτων Γαλιλαίων ἐξήσκειν ἐπίδρασιν ἀειρεον ἐπὶ τοῦ κόσμου, αὐτοὶ θὰ ἐγίνοντο προστάται καὶ πολιοῦχοι ἡρώες ὀλοκλή-

ρων ἐθνῶν, πρὸς τιμὴν τῶν ὀποιῶν ναοί, πόλεις καὶ κόσμος ὀλόκληρος ἐμελλον νὰ ὑψωθῶσι ὅτι βασιλεῖς καὶ αὐτοκράτορες παντοδύναμοι θὰ ἐξήλευον τὴν τύχην τῶν πτωχῶν τούτων Γαλιλαίων, καὶ καταβαίνοντες ἀπὸ τοῦ θρόνου των θὰ ἐκκλινον γόγυσεβασμοῦ πρὸς αὐτῶν, ὅτι μυρίαῖνδροι τροπαιοῦχοι στρατοὶ θὰ ἡχμαλωτίζοντο καὶ θὰ ἐξωγροῦντο εἰς τὰ δίκτυα τῶν ὀλιγαρίθμων τούτων καὶ ἀσθενῶν ἀλιέων!

Καὶ ὁμοῦ ταῦτα πάντα περιέκλειεν ἐκείνη ἡ πρόσκλησις πρὸς τοὺς ἀσήμεους ἐκείνους ἀλιεῖς, οἵτινες ἀπέβησαν τὸ πρῶτον ὑγιὲς φύραμα, τὸ ὁποῖον ἐξύμωσεν ὀλόκληρον τὸν Χριστιανικὸν κόσμον, ὅστις εἶνε διακεχυμέσις ἐπὶ τοῦ προσώπου ὄλης τῆς γῆς, καὶ κατεσιτάθησαν οἱ ἀρραγεῖς θεμέλιοι λίθοι τοῦ παγκοσμίου οἰκοδομήματος τῆς αἰωνίου βασιλείας τοῦ Θεοῦ, ἡ ὁποία ἔκτοτε ἐκυριάρχησεν ἐπὶ πασῶν τῶν Ἡπειρῶν καὶ κατεκυριεύσεν ὄλην τὴν γῆν ἀπὸ τοῦ ἐνὸς μέχρι τοῦ ἄλλου ἄκρου καὶ πέλους αὐτῆς ὄντως τὰ μωρὰ τοῦ κόσμου ἐξελέξατο ὁ Θεός, ἵνα καταισχύνῃ τοὺς σοφοὺς, καὶ τὰ ἀγενῆ καὶ τὰ ἀσθενῆ καὶ τὰ ἐξουθετημένα καὶ τὰ μὴ ὄντα ἐξελέξατο, ἵνα καταισχύνῃ τὰ ἰσχυρά.

Ταῦτα δὲ πάντα οἱ πρῶτοι οὗτοι μαθηταὶ νὰ προῖδωσι καὶ γνωρίσωσιν ἦσαν πολὺ μακρὰν

τότε, καὶ ὁμοῦ ἐπίστευσαν καὶ ἠκολούθησαν.

Ἡμεῖς εἶδομεν περισσότερα παρ' ὅσα εἶδον οἱ Ἀπόστολοι, ἡμεῖς γνωρίζομεν περισσότερα ἀφ' ὅσα ἠδύναντο νὰ γνωρίζωσιν οἱ πρῶτοι οὗτοι μαθηταί. Οὗτοι μὲν ἐγένοντο αὐτήκοοι μάρτυρες τῶν λόγων καὶ προερχήσεων τοῦ Ἰησοῦ ἡμεῖς δὲ εἰμεθα αὐτόπται μάρτυρες τῆς πιστῆς αὐτῶν ἐκπληρώσεως.

Ἐλπίδας μόνον καὶ ὑποσχέσεις ἔλαβον ἐκείνοι παρὰ τοῦ εἰπόντος «ποιήσω ὑμᾶς ἀλιεῖς ἀνθρώπων», καὶ ἀμέσως ἠκολούθησαν τῷ Ἰησοῦ, καὶ ἀφήκαν καὶ πλοῖα καὶ δίκτυα καὶ πατέρα καὶ μητέρα καὶ τὰ πάντα, ἡμεῖς δὲ βλέπομεν τὰ γεγονότα, ἡμεῖς ψηλαφῶμεν τὴν πραγματικότητα, ἡμεῖς ζῶμεν καὶ ἀναπνέομεν ὄχι πλέον ἐν τῇ ἀορίστῳ προφητείᾳ ἀλλ' ἐν τῇ χειραπτῇ καὶ ἀληθεῖ ἱστορίᾳ καὶ βλέπομεν ὄλα τὰ ἔθνη τῆς γῆς ἐντὸς τῆς σαγήνης τοῦ Χριστοῦ, ἐντὸς τοῦ ἀμφιβλήστρου τῶν πρῶτων τούτων Ἀποστόλων.

Καὶ λοιπὸν ἡμεῖς ἔχομεν καμμίαν δικαιολογίαν, καμμίαν ἐλαφρυντικὴν περίπτωσιν ὑπὲρ ἡμῶν, ἂν κλείωμεν τὰς καρδίας ἡμῶν, ἂν δὲν προσέχωμεν εἰς τὴν φωνὴν τοῦ καλοῦντος ἡμᾶς πρὸς ἐκπλήρωσιν τοῦ καθήκοντος ἡμῶν, ἂν δὲν ἀκολουθῶμεν ὀπίσω τοῦ κρᾶζοντος πρὸς ἡμᾶς καὶ λέγοντος «δεῦτε ὀπίσω μου;»

† Ὁ Σμύρνης ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΟΣ

ΠΟΙΜΑΝΤΙΚΑΙ ΥΠΟΜΝΗΣΕΙΣ

ΕΚ ΤΗΣ ΠΡΟΣ ΤΙΜΟΘΕΟΝ ΠΡΩΤΗΣ ΕΠΙΣΤΟΛΗΣ ΤΟΥ ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ ΠΑΥΛΟΥ

«*Παῦλος ἀπόστολος Ἰησοῦ Χριστοῦ, κατ' ἐπιταγὴν Θεοῦ σωτῆρος ἡμῶν καὶ Κυρίου Ἰησοῦ Χριστοῦ τῆς ἐλπίδος ἡμῶν, Τιμοθέεω γνησίῳ τέκνῳ ἐν πίστει· χάρις, ἔλεος, εἰρήνη ἀπὸ Θεοῦ πατρὸς ἡμῶν καὶ Χριστοῦ Ἰησοῦ τοῦ Κυρίου ἡμῶν*». (Κεφάλαιον Α', 1-2).

Ἑρμηνεία.

Ἐγὼ ὁ Παῦλος ὁ παρὰ τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ ἐκλεγείς καὶ ἀποσταλείς εἰς τὰ Ἔθνη πρὸς φωτισμὸν αὐτῶν καὶ ἐπιστροφὴν ἐκ τοῦ σκότους τῆς πλάνης εἰς τὸ φῶς τῆς ἀληθείας, συμφώνως πρὸς τὸ θέλημα τοῦ ἐν Τριάδι Θεοῦ, ἐξ οὗ πᾶσα πηγάζεται σωτηρία, καὶ πρὸς τὸ θέλημα τοῦ ἐν αὐτῷ (τῷ ἐν Τριάδι Θεῷ) εὐνοουμένου καὶ ὄντος Ἰησοῦ Χριστοῦ, τῆς ἐλπίδος ἡμῶν, γράφων πρὸς σὲ τὸν Τιμόθεον, τὸ ἐν τῇ μιᾷ πίστει γνήσιον τέκνον μου, ὃν ἐν τῷ Εὐαγγελίῳ ἐγέννησα. . . (Α' Κορινθ. Δ' 15—17) εὐχομαι νὰ σοὶ δώσῃ ὁ ἐν οὐρανοῖς Θεὸς Πατήρ, καὶ ὁ ἐν αὐτῷ νοούμενος καὶ ὢν (Ἰωάννου Η' 12—21 Γ' 15, 30, ΙΔ' 9—11) Χριστὸς Ἰησοῦς ὁ Κύριος ἡμῶν, τὴν χάριν καὶ τὴν δύναμιν, ἵνα διατηρηθῆς ἀγνὸς ἀπὸ παντὸς ὅπου ἀμαρτίας, καὶ ἀναδειχθῆς ἄξιος τῆς εἰς ἡν ἐτάχθης ἀποστολῆς, ἅμα δὲ τὸ ἔλεος καὶ τὴν πλήρη συγ-

γνώμην διὰ τὰ πεπλημμελημένα καὶ τὴν ἐκ τούτων πλήρη τῆς ψυχῆς γαλήνην διὰ τῆς καθαρᾶς καρδίας καὶ τῆς συμμαρτυρούσης ἀγαθῆς συνειδήσεως» (Α'. πρὸς Τιμόθεον Α' 5 Ρωμαίους Β' 15).

Ὁ θεὸς Παῦλος καὶ οἱ λοιποὶ τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ ἀπόστολοι, καὶ μετ' αὐτῶν σύμπασα ἡ τότε σύγχρονος χορεία τῶν ὑπὲρ τῆς Ἐκκλησίας στρατευομένων φωτόδοτῶν καὶ μαρτύρων, προφητῶν, εὐαγγελιστῶν, ποιμένων καὶ διδασκάλων (Ἐφεσ. Δ' 11—13), ὡς εἰσηγούμενος τὰς ποιμαντικὰς ταύτας ὑπομνήσεις ὑπέδειξα, εἶναι οἱ τῇ χάριτι καὶ τῷ ἔλεει τοῦ Θεοῦ πρῶτοι εἰς τὰ ἔχνη τοῦ ὑπὲρ τῆς ἀνθρωπότητος παθόντος καὶ θυσιασθέντος Χριστοῦ (Α'. Πέτρου Β' 21..) ἐπακολουθήσαντες καὶ ἐξ ἀγάπης ὑπὲρ τοῦ κόσμου, ὡς ἐκείνος θυσιασθέντες. Εἶναι τὰ ὑποδείγματα τῆς τελείας καὶ ἀληθινῆς ἀρετῆς, ἡ ὁποία ἐκλάμψασα ἐν

τῷ μέσῳ τοῦ σκότους τῆς τῶν ἀνθρώπων κακίας, εἴλκυσε καὶ ἐστρέψασεν εἰς τὴν πρὸς τὸν Χριστὸν πίστιν καὶ ἐθεμελίωσε τὸ ἠθικὸν ὀικοδόμημα τῆς ἐξημερώσεως καὶ ἐκπολιτίσεως τοῦ ἐν ἀγριότητι καὶ θηριωδία ταλαιπωρουμένου καὶ καταφθαρμένου ἀνθρωπίνου γένους.

Εἶναι δὲ οὗτοι τοιαῦτα ὑποδείγματα πρὸς ὑποχρωστικὴν μίμησιν διὰ πάντα ἀνεξαιρέτως Χριστιανὸν (Α΄ Κορινθ. Δ' 15) πρωτίστως δὲ καὶ κυρίως διὰ τοὺς ἐν ἐκάστη περιόδῳ καὶ ἐποχῇ διαδόχους αὐτῶν Ἐπισκόπους, ἱερεῖς καὶ διακόνους. Ἐὰν καὶ ἐν τοῖς ἐλαχίστοις ἔτι δὲν ὑπάρξῃ ἀπὸ προαιρέσεως καὶ διαθέσεως μίμησις αὐτῶν ἐκ μέρους τῶν τῆς Ἐκκλησίας ποιμένων, ποιμαντορία σκόπιμος, καὶ ἀποστολὴ ἀποτελέσματα πραγματικὰ ἔχουσα, ἀδύνατον νὰ κατορθωθῇ. Καὶ ἵνα ἀπλούστερον εἶπω :

Ἐὰν ἐν τῷ ἔργῳ τῆς διακονίας καὶ τῆς ἀποστολῆς, ὁ ἐπίσκοπος καὶ ὁ ἱερεὺς δὲν καταφαίνονται ὄντως προαιρούμενοι καὶ σφόδρα ἐπιθυμοῦντες ἵνα μιμηθῶσιν ἐκείνους ἐν τῇ θερμοότητι τῆς πίστεως, ἐν τῇ ἀγάπῃ καὶ αὐτάταρτησίᾳ, ἐν τῇ ταπεινοφροσύνῃ καὶ πραότητι, ἐν τῇ μικροθυμίᾳ καὶ τῇ τῶν ἀσθενῶν ἀνοχῇ, ἐν τῇ ὑπομονῇ καὶ τῇ χάριν τῆς ειρήνης αὐτοθυσίᾳ (Ἐφεσίους. κεφ. Δ', 1—8), ἐν τῇ ἀφιλοκερδεΐᾳ, καὶ τῇ πρὸς πάντας ἐλεημοσύνῃ, ἐν τῇ ἀνυποκρίτῳ σωφροσύνῃ, καὶ τῇ ὀπὲρ τοῦ ἀγαθοῦ παρρησίᾳ, ἐν πάσῃ

περιπτώσει καὶ πρὸς πάντας ἀνθρώπους ἀπροσωπώλητοι ὄντες, οὐδέποτε φρονοῦντες παρ' ὃ δεῖ φρονεῖν πάντοτε καὶ περὶ οἰουδήποτε προκειμένου ἀποστυγοῦντες τὸ πονηρὸν, κολλώμενοι τῷ ἀγαθῷ. (Ῥωμαίους κεφ. ΙΒ' στίχ. 1—21), ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει ἐπίσκοπος καὶ ἱερεὺς χριστιανὸς δὲν εἶναι. Δὲν λέγω ὅτι κατὰ πάντα δύναται νὰ μιμηθῇ τὰ ὑποδείγματα ταῦτα τῆς ἀγιότητος καὶ τῆς ἀρετῆς, ἀλλὰ ὀφείλει νὰ ἀποδεικνύῃ ἐν τῷ ἔργῳ ὅτι ὅλαις ταῖς αὐτοῦ δυνάμεσι προσπαθεῖ νὰ βαδίξῃ εἰς τὴν αὐτὴν ὁδὸν τῆς θείας ἀποστολῆς, εἰς ἣν ἐκείνοι ἐβάδισαν.

Ὁ ἐρμηνευθεὶς χαιρετισμὸς τοῦ θεοῦ Παύλου πρὸς τὸν Τιμόθεον, πληροφορεῖ τὸ εἶδος τοῦ δεσμοῦ τοῦ συνδέοντος τὴν ψυχὴν αὐτῶν. Ἡτο δεσμὸς θείας ἀγάπης ἐγκαρδίον, ἦν κατειργάσατο ἐν αὐτοῖς ὁ ἐν Τριᾷδι Θεός. Ἡ ψυχὴ τοῦ Παύλου ἐν τοῖς λόγοις τοῦ χαιρετισμοῦ καταφαίνεται τέλει ὑποταταγμένη εἰς τὸ θέλημα τοῦ Θεοῦ Πατρὸς καὶ Κυρίου Ἰησοῦ Χριστοῦ. Ἀπὸ τῆς θέσεως τῆς τοιαύτης σωτηρίου ὑποταγῆς χαιρετίζει τὸν Τιμόθεον, ἀκριβῶς ἵνα συνδέσῃ τοῦτον, πρὸς ὅ,τι ἐκεῖνος εἶναι ὑποταταγμένος, ἵνα τῷ μεταδώσῃ ὅ,τι ἐκεῖνος ἐν ἑαυτῷ αἰσθάνεται καὶ ἔχει, ἵνα ἐνισχύσῃ αὐτὸν εἰς τὴν ἐλπίδα, ἣν αὐτὸς ἐν ἑαυτῷ ζῶσαν καὶ βεβαίαν αἰσθάνεται, καὶ τὸν ἐνθαρρύνῃ εἰς τὸν ἀγῶνα τῆς διακονίας καὶ ἀποστολῆς. Συνδέοντες τὸν χαιρετισμὸν τοῦτον, τὸν ἀ-

ναφερόμενον ἀποκλειστικῶς εἰς τὸ πνεῦμα τοῦ χαριετιζομένου, πρὸς τὴν παρακείμεσιν [τὴν ἀναφερομένην εἰς τὴν σωματικὴν αὐτοῦ ὑγίαν καθ' ἣν ὀφείλει νὰ μεταχειρίζεται εἰς τὴν τροφήν του, ὀλίγον οἶνον διὰ τὸν στόμαχόν του, καὶ τὰς πυκνάς αὐτοῦ ἀσθενείας, (Α' πρὸς Τιμοθ. Ε' 23), ἔχομεν πλήρη τὴν εἰκόνα τοῦ ἀληθινοῦ ἐνδιαφέροντος πνευματικοῦ πατρὸς, περὶ τοῦ ἐν τῷ Χριστῷ ἀγαπωμένου πνευματικοῦ τέκνου.

Οὕτως συνεδέοντο, καὶ οὕτως ἠγάπων ὁ Παῦλος καὶ οἱ λοιποὶ ἀποστόλοι τοὺς συστρατιώτας καὶ συναποστόλους αὐτῶν. Ἐν τῷ τοιοῦτῳ δὲ δεσμῷ καὶ τῇ τοιαύτῃ ἀγάπῃ ὀφείλεται ἢ ἐν τῇ πρὸς Χριστὸν πίστει νίκη ἢ νικήσασα τὸν κόσμον. (Α' Ἰωάννου Ε' 4...)

Τοιοῦτος δεσμός διείπε τὸν κληρὸν πασῶν τῶν ἀπανταχοῦ τῆς Οἰκουμένης Ἐκκλησιῶν τῶν πρώτων αἰώνων. Ἐκ τοῦ τοιοῦτου δεσμοῦ πιστευόμενος καὶ ὁμολογούμενος, ἐν ἐνὶ στόματι καὶ μιᾷ καρδίᾳ ὁ ἐν Τριάδι Θεός, ἐδοξάσθη ἐν τῷ κόσμῳ καὶ κατηργήθη ἡ πλάνη τῆς εἰδωλολατρείας. Οἱ οὕτω συνδεόμενοι καὶ οὕτως ἀγαπώμενοι ἀνεδεικνύοντο φῶς ἐκθαμβοῦν καὶ ἀκατανικήτως ἔλκον. Ἐκ τῆς τοιαύτης ἀγάπης τῶν συναποστόλων καὶ συστρατιωτῶν προέκυπτεν ἡ ὑπὲρ τῆς πίστεως εἰρηγῆς ἀμιλλα, καὶ ἀνεδεικνύοντο οἱ μάρτυρες οἱ ὑπὲρ αὐτῆς προθύμως καὶ εὐχαρίστως θυσιαζόμενοι.

Ἀκριβῶς οὕτω καὶ ἐν πάσῃ ἐπο-

χῆ καὶ περιόδῳ, οἱ τὰ πρῶτα φέροντες ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ τοῦ Χριστοῦ ὀφείλουσι νὰ σιδέωνται καὶ νὰ ἀγαπῶσι τοὺς στρατιώτας καὶ συναποστόλους αὐτῶν. Πᾶς ἄλλος δεσμός ἀνθρώπινος καὶ κοσμικός, πᾶς δεσμός ὑπολογισμοῦ καὶ προσωποληψίας καταρρίπτει τὸ Χριστιανικὸν ἱερατεῖον ἀπὸ τῆς πνευματικῆς αὐτοῦ περιαιφῆς, καὶ τὸ ἀποδεικνύει ἐπὶ ζημίᾳ τῆς Ἐκκλησίας χειρότερον τοῦ ἱερατείου τῶν ψευδῶν θρησκειῶν. Καθόσον αἱ ψευδεῖς θρησκείαι, ὡς γνωστόν, δὲν στηρίζονται εἰς ὅτι στηρίζεται ἡ θρησκεία τοῦ Θεανθρώπου, καὶ δὲν ἐπιδιώκουσιν ὅ,τι οὕτῃ ἐπιδιώκει.

Ὅπου διὰ μέσου τῶν αἰώνων μέχει σήμερον παρατηρεῖται ἐκκλησιαστικὴ παρακμὴ καὶ νεκρότης, τοῦτο πρῶτιστως καὶ κυρίως ὀφείλεται εἰς τὴν ἔλλειψιν τοιοῦτου συνδέσμου καὶ τοιαύτης ἀγάπης μετὰ τῶν ἔπισκόπων, ἱερέων καὶ διακόνων. Ἡ ἔλλειψις τοιοῦτου δεσμοῦ καὶ τοιαύτης ἀγάπης προϋποθέτει ἀσφαλῶς ἔλλειψιν πίστεως. Ὁ μὴ ἀγαπῶν ἐπίσκοπος καὶ ἱερεὺς, τὸν ἄξιον ἀγάπης συναπόστολον καὶ συστρατιωτὴν του, ἀποδεικνύει ὅτι πίστιν δὲν ἔχει καὶ διὰ τοῦτο περὶ τῆς Ἐκκλησίας τοῦ Χριστοῦ δὲν ἐνδιαφέρεται. Ὅπου δὲ δὲν ὑπάρχει πίστις, ἐκεῖ ἡ κατὰ Χριστὸν ζωὴ, καὶ ἐπὶ τὸ βέλτιον πρόοδος εἶναι ἀδύνατος.

Ἡ Ἐκκλησία τῆς Δύσεως ἐκρατύνθη καὶ ἐδέσποσε διότι ἐν τῷ κλήρῳ τῶν πρώτων αἰώνων, τοιοῦτος δεσμός εἰς τοιαύτην ἀγάπην ἐκδη-

λούμενος ἦτο τὸ κύριον καὶ οὐσιῶ-
δες αὐτῆς γνώρισμα. Ἡ κοσμικο-
φροσύνη ὑπεισήληθε κατὰ τοὺς μέ-
σους αἰῶνας εἰς τὴν κρατιανὴν καὶ
ἐνδοξον ταύτην Ἐκκλησίαν. Οἱ με-
ταξὺ ἀνωτέρων καὶ κατωτέρων κλη-

Ἐκκλησίας ταύτης. Τὸ αὐτὸ λεκτέ-
ον καὶ περὶ τῆς Ἀνατολικῆς Ἐκκλη-
σίας, ἡ ὁποία εἰς τὴν πίσιν καὶ τὴν
λατρείαν αὐτῆς εἶναι αὐτὴ ἡ ἀποστο-
λικὴ τῶν πρώτων αἰῶνων Ἐκκλη-
σία. Ὅπου ὑπῆρξε καὶ ὅπου ὑπάρχει

•Μὴ πλανᾶσθε, Θεὸς οὐ μνηστῆρίζεται· ὁ γὰρ ἐὰν σπείρῃ ἄνθρωπος, τοῦτο καὶ θε-
ρίσει· ὅτι ἡ σπείρων εἰς τὴν σάρκα ἐαυτοῦ ἐκ τῆς σαρκὸς θερίσει φθορὰν, ὁ δὲ σπείρων
εἰς τὸ πνεῦμα ἐκ τοῦ πνεύματος θερίσει ζωὴν αἰώνιον». (Γαλ. στ', 7-8).

ρικῶν δεσμοὶ κατήνησαν κατὰ γενι-
κὸν κανόνα δεσμοὶ προσωποληψίας
καὶ ὑπολογισμοῦ ἀτομικοῦ συμφέ-
ροντος. Ἡ χαλάρωσις ἐπηκολούθη-
σεν, ἡ οἰκοδομὴ σεσάθρωται, καὶ ἡ
ἠθικὴ ἐπιβολὴ ἡ συγκρατοῦσα εἰς
τὴν ἀλήθειαν, καὶ εἰς ἐπιστροφὴν ἀ-
πὸ τῆς ἀμαρτίας ἔλκουσα ἐμειώθη
εἰς βαθμὸν ἐμπνέοντα ἀμφιβόλιαν
περὶ τῆς ἐν τῷ μέλλοντι ζωῆς τῆς

παρακμῆ ἠθικῆς ἐπιβολῆς ἐπὶ τῶν
χριστιανικῶν κοινωσιῶν, τοῦτο πρω-
τίστως καὶ κυρίως ὀφείλεται εἰς τὴν
ἔλλειψιν κλήρου συνδεομένου τῷ
συνδέσμῳ τῆς ἀληθινῆς καὶ ἀνυπο-
κρίτου ἀγάπης. Διότι, ὡς ἡ ἱστορία
διδάσκει καὶ ἡ πείρα προσεπιβεβαι-
οῖ, ὅπου τοιοῦτος δεσμὸς ἀγάπης
δὲν ὑπάρχει, οὔτε ἡ Θεολογικὴ ἐπι-
στημοσύνη, οὔτε ἡ ἱερατικὴ μεγαλο-

πρέπει, οὔτε ἡ τῶν ἐκκλησιαστικῶν ἀξιομάτων περιφάνεια καὶ λαμπρότης, οὔτε ἡ ἐκ τούτων ἰσχύς καὶ τὸ κράτος ὠφελούσιν ὠφέλειαν πραγματικὴν. Οἱ ἐκκλησιαστικοὶ ἄνδρες ἐπιφαίνονται, ἡ ἰδέα τῆς θρησκείας διατηρεῖται, ἀλλὰ ἡ ζωὴ, ἀλλὰ ἡ πρόοδος τοῦ Εὐαγγελίου, ἀλλὰ τὸ κράτος τοῦ Χριστοῦ, ἀλλὰ ἡ σωτηρία τῶν ψυχῶν, ἀλλὰ ἡ ἠθικὴ τοῦ κόσμου ἀναγέννησις πάντα ἔλλείπουσιν. Εἰς τοῦτο πρέπει νὰ στρέψῃ τὴν προσοχὴν του σύμπυς ὁ τοῦ Ἑλληνικοῦ ἔθνους κληρὸς. Ὑπὸ φόβου πρέπει νὰ κατέχηται μὴ ἐν αὐτῷ δὲν ζῆ ὁ δεσμὸς τῆς ἀγάπης, ὁ τοὺς ἀποστόλους καὶ τοὺς ἀποστολικοὺς ἄνδρας συνδέων. Πάντα τὰ λοιπὰ πρέπει νὰ θεωρηθῶσι δευτερευούσης σημασίας. Διότι ἐὰν τοῦτο πραγματικῶς ὑπάρχῃ πάντα τὰ λοιπὰ καθίστανται ἀσφαῖα καὶ βέβαια, οὐ μὴν ἀλλὰ καὶ ὠφέλιμα. Ἐν τούτῳ ἡ σοφία τοῦ Θεοῦ, ἐν τούτῳ ἡ κατὰ τῶν ἐχθρῶν νίκη, ἐν τούτῳ ὁ θρίαμβος τῆς Ὁρθοδοξίας, ἐν τούτῳ ἡ πραγματικὴ ἐπανάληψις τοῦ μεγαλείου, τῆς δόξης καὶ τιμῆς, ἦν οἱ μάρτυρες πρόγονοὶ ἡμῶν, διὰ τοῦ ἰδίου αὐτῶν αἵματος πρόσεπορίσαντο. Ἡμέραι δόξης καὶ τιμῆς θὰ ἀνάτείλωσι διὰ τὸν Ἑλληνισμόν καὶ τὴν Ὁρθοδοξίαν, ἐὰν ἐν τῷ κλήρῳ γενικῶς ἐπικρατήσῃ ἡ ἠθικὴ τῆς δράσεως ἀρχή: «οὐχὶ τὸ ἐμόν, ἀλλὰ τὸ τῆς Ἐκκλησίας συμφέρον εἰλικρινῶς ἐπιζητῶ καὶ ὑπὲρ τούτου ἔτοιμός εἰμι νὰ θυσιάσω καὶ αὐτὴν τὴν

ζωὴν μου». Ἡ Ἑλληνικὴ φυλὴ φύσει εὐγενὴς οὔσα, εἰς πάσας τὰς ἐποχὰς ἐπαρουσίασεν ἐπιδεικτικότητα εἰς τὸν ἐνστερνισμόν καὶ τὴν ἐφαρμογὴν τῆς ἀρχῆς ταύτης τῆς αὐταπαρνήσεως, ἦν ἡ ἀληθινὴ πίστις πρὸς τὸν ἐπὶ τοῦ σταυροῦ θυσιάσθέντα ἐμβάλλει εἰς πᾶσαν ψυχὴν καὶ καρδίαν.

Ἐν Ἀθήναις 26 Νοεμβρίου 1901

Ἀρχιμ. ΤΙΜΟΘΕΟΣ ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΥ

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΘΕΙΟΥ ΚΗΡΥΓΜΑΤΟΣ

Ἀδριον Κυριακὴν 27 Μαΐου 1912 οἱ ἱεροκήρυκες τῆς θρησκευτικῆς Ἀδελφότητος «Εὐσεβείας» θὰ κηρύξωσιν ὡς ἑξῆς :

Ὁ ἱερολογ. κ. Γρ. Ὁρφανίδης π. μ. καὶ μ. μ. ἐν τῷ ἱερῷ ναφ Μαγνησίας.

Ὁ ἱερολογ. κ. Γ. Πασχάλης π. μ. ἐν τῷ ἱερῷ ναφ ἀγ. Νικολάου, μ. μ. δὲ ἐν τῇ σχολῇ Εὐαγγελιστρίας.

Ὁ ἐλλόγ. κ. Π. Κατσιναβάκης π. μ. ἐν τῷ ἱερῷ ναφ ἀγ. Αἰκατερίνης, μ. μ. δὲ ἐν τῇ σχολῇ Τιμίου Προδρόμου (Σχοινάδικα).

Ὁ ἐλλόγ. κ. Ἀνδρ. Κουρνιακτῆς μ. μ. ἐν τῇ σχολῇ ἀγ. Νικολάου.

Πρὸς τοῦτοις σήμερον Σάββατον περὶ ὧραν 11—12 π. μ. θὰ ἐρμηνεύσωσι τὸ ἱερὸν Εὐαγγέλιον τῆς ἀδριον εἰς ἐπήκοον πάντων τῶν μεθητῶν, ὁ μὲν ἱερολογ. κ. Γ. Πασχάλης ἐν τῇ σχολῇ Μελαντίας, ὁ δὲ ἐλλόγ. κ. Π. Κατσιναβάκης ἐν τῷ Καταστήματι τῆς ἀγαθοεργοῦ ἀδελφότητος τῶν Κυριῶν.

Η ΠΕΝΤΗΚΟΣΤΗ

Διὰ τῆς ἐλεύσεως τοῦ Κυρίου ἡμῶν ἐπὶ τῆς γῆς, τὸ ἅγιον Πνεῦμα διὰ πρώτην φοράν ἀποκαλύπτεται σαφέστερον εἰς ἡμᾶς ὡς τὸ διακεκριμένον τρίτον πρόσωπον τῆς ἁγίας Τριάδος. Ὁ Ἰησοῦς βαπτισθεὶς ὑπὸ Ἰωάννου εἰς τὰ βεῖθρα τοῦ Ἰορδάνου ποταμοῦ, ἀνέβη εὐθὺς ἀπὸ τοῦ ὕδατος καὶ ἰδοὺ ἀνέωχθησαν αὐτῷ οἱ οὐρανοὶ καὶ εἶδε τὸ Πνεῦμα τοῦ Θεοῦ καταβαίνον ὡσεὶ περιστέρην καὶ ἐρχόμενον ἐπ' αὐτὸν καὶ ἰδοὺ φωνὴ ἐκ τῶν οὐρανῶν λέγουσα. Οὗτος ἐστὶν ὁ υἱός μου ὁ ἀγαπητός, ἐν ᾧ εὐδόκησα. Ὁ Ἰησοῦς δεχόμενος τὸ διπλοῦν βάπτισμα τοῦ ὕδατος καὶ τοῦ χρίσματος ἐγκαινιάζει συγχρόνως τὴν ἀνθρωπίνην καὶ τὴν θεϊαν αὐτοῦ ἀποστολήν, τὸ δὲ πανάγιον Πνεῦμα ὅπως φανερωθῆ, εἰς τὸν κόσμον προσλαμβάνει τὸ χάριεν καὶ ἐπαφρόδιτον εἶδος τοῦ διαγγελέως τῆς εἰρήνης δηλαδὴ τῆς περιστερᾶς ἥτις κρατοῦσα εἰς τὸ βάμφος τῆς κλάδου ἐλαιίας ἔρχεται ἵνα ἀναγγείλῃ εἰς τὸν Νῶε τὴν συμφιλίωσιν τοῦ Θεοῦ μετὰ τῶν ἀνθρώπων.

Ἡ δευτέρα φανέρωσις τοῦ ἁγίου Πνεύματος ἐπὶ τῆς γῆς, ἥτις εἶναι μᾶλλον ἐπίσημος καὶ ἐπιδημητικὸς λαμβάνει χώραν τὴν ἡμέραν τῆς Πεντηκοστῆς καθ' ἣν ἐγκαινιάσθη μεγαλοπρεπῶς ἡ γέννησις καὶ ἡ καθίδρυ-

σις τῆς χριστιανικῆς Ἐκκλησίας.

Ἐξ ὄλων τῶν θαυμάτων ἅτινα διηγείται τὸ ἱερὸν Εὐαγγέλιον ἀναντιρρήτως τὸ μεγαλύτερον καὶ τὸ σπουδαιότερον εἶναι ἡ αἰφνίδιος μεταμόρφωσις τῶν ἀγροίκων καὶ ἀμαθῶν ἐκείνων ἀλιέων οἵτινες ὑπὸ τὴν διαύγειαν τοῦ νοῦς αὐτῶν διατελοῦντες καὶ ὑπὸ τοῦ ἱεροῦ πυρὸς τῆς ἀγάπης φλεγόμενοι γίνονται ἐν ἀκαρεῖ πνευματικοὶ ἀπὸ σαρκικοὶ ὅπου ἦσαν πρότερον. Ἐν τῇ ἡμέρᾳ τῆς Πεντηκοστῆς πραγματοποιεῖται μετὰ πολλοὺς αἰῶνας ἡ ὠραία αὕτη προφητεία τοῦ Ἰερεμίου λέγοντος.

«Θέλω γράψῃ τὸν Νόμον μου εἰς τὰς καρδίας αὐτῶν καὶ θέλω εἰσθαι Θεὸς αὐτῶν καὶ αὐτοὶ θέλουσιν εἰσθαι λαός μου καὶ τῶν ἁμαρτιῶν αὐτῶν καὶ τῶν ἀνομιῶν αὐτῶν οὐ μὴ μνησθῶ ἐτι» (Ἰερ. 31). Ἐπίσης κατὰ τὴν λαμπρὰν ἡμέραν τῆς Πεντηκοστῆς πραγματοποιεῖται τὸ ῥηθὲν διὰ τοῦ προφήτου Ἰωήλ λέγοντος «Καὶ ἐν ταῖς ἐσχάταις ἡμέραις, λέγει ὁ θεός, θείλω ἐκχεεῖ ἀπὸ τοῦ πνεύματός μου ἐν ἅσῃ σάρκα· καὶ θέλουσι προφητεύσῃ οἱ υἱοὶ σας καὶ αἱ θυγατέρες σας, καὶ οἱ νεανίσκοι σας θέλουσιν ἰδεῖ ὄρασεις, καὶ οἱ πρεσβύτεροί σας θέλουσιν ἐπυπνιασθῆ ἐνύπνια· καὶ ἐτι ἐπὶ τοῦς δοῦλους μου καὶ ἐπὶ τὰς δούλας μου ἐν ταῖς ἡμέραις ἐ-

κείναις θέλω ἐκχέει ἀπὸ τοῦ πνεύματός μου, καὶ θέλουσι προφητεῦσθαι καὶ θέλω δείξει τέρατα ἐν τῷ οὐρανῷ ἄνω καὶ σημεῖα ἐπὶ τῆς γῆς καὶ τὸ αἷμα καὶ πῦρ καὶ ἀτμίδα καπνοῦ· ὁ ἥλιος θέλει μεταστραφῆ εἰς σκότος καὶ ἡ σελήνη εἰς αἷμα, πρὶν ἔλθῃ ἡ ἡμέρα τοῦ Κυρίου ἡ μεγάλη καὶ ἐπιφανής. Καὶ πᾶς ὅστις ἂν ἐπικαλεσθῇ τὸ ὄνομα τοῦ Κυρίου, θέλει σωθῆ.» (Πράξεις τῶν Αποστόλων Κεφ. Β' 17).

Εἰς τὰ ἔγκατα τῆς καρδίας ἡμῶν ἀγαπᾷ τὸ ἅγιον Πνεῦμα νὰ συμπληροῦ τὸ ἔργον αὐτοῦ, ἀλλὰ τοῦτο δὲν ἀρκεῖ· δεόν νὰ ἐξωτερικευθῇ εἰς βιαιῆς πνοῆς καὶ γείνη γνωστὸν τοῖς πᾶσι, ὅπως ἀναφέρει ὁ Ἱερὸς Λουκᾶς εἰς τὰς πράξεις τῶν ἀποστόλων. «Καὶ ὅτε ἦλθεν ἡ ἡμέρα τῆς Πεντηκοστῆς, ἦσαν ἅπαντες ὁμοθυμαδὸν ἐν τῷ αὐτῷ τόπῳ. Καὶ ἐξαίφνης ἐγένετο ἦχος ἐκ τοῦ οὐρανοῦ ὡς ἀνέμου βιαιῶς φερομένου, καὶ ἐγένετο ἔλκον τὸν οἶκον ὅπου ἦσαν καθήμενοι. Καὶ ἐφάνησαν εἰς αὐτοὺς διαμεριζόμεναι γλῶσσαι ὡς πυρὸς, καὶ ἐκάθισεν ἐπὶ ἕνα ἕκαστον αὐτῶν. Καὶ ἐπλήσθησαν ἅπαντες Πνεύματος Ἁγίου καὶ ἤρχισαν νὰ λαλῶσι ξένας γλώσσας καθὼς τὸ Πνεῦμα ἐδίδεν εἰς αὐτοὺς νὰ λαλῶσιν» (Πράξ, Β' 2). Ἡ βία αὐτῆς πνοῆς, δηλαδὴ ὁ ἰσχυρὸς οὗτος ἀνεμὸς ὁ ἐκ τοῦ οὐρανοῦ ἐρχόμενος παριστάνει τὸ ἅγιον Πνεῦμα τὸ ὁποῖον ἐπλήρωσεν ὅλον τὸν οἶκον ὅπου ἦσαν καθήμενοι οἱ μαθηταὶ τοῦ Κυρίου. Τὸ πνεῦμα ὅπου θέ-

λει φυσᾷ καὶ τὴν φωνὴν αὐτοῦ ἀκούει; ἀλλ' οὐκ αἰδᾶς πόθεν ἔρχεται καὶ τοῦ ὑπάγει εἶπεν ὁ Ἰησοῦς πρὸς τὸν Νικόδημον. Τὸ αὐτὸ συμβαίνει δι' ἕκαστον ἀνθρώπον ὅστις γεννᾶται ἐξ ὕδατος καὶ πνεύματος.

Ὅταν ἡ θεία αὐτῆ πνοῆς θερμαίνῃ τὰς καρδίας ἡμῶν καθήκον ἱερὸν ἔχομεν νὰ μεταδώσωμεν αὐτὴν καὶ εἰς τοὺς ἄλλους. Μετὰ δὲ τὴν πνοὴν ἔρχονται αἱ πύριναὶ γλῶσσαι. Τὸ πῦρ εἶναι τὸ ἔμβλημα τῆς χριστιανικῆς ζήσεως, αἱ δὲ γλῶσσαι τὸ ὄργανον διὰ τοῦ ὁποῖου εἰκνύμεν τὴν πίστιν ἡμῶν μεταδίδοντες αὐτὴν εἰς τοὺς ἄλλους. Δὲν ἀρκεῖ νὰ σώσῃ τις τὸν ἑαυτόν του ἀλλ' ἕκαστος πρέπει νὰ προσπαθήσῃ ὅπως σώσῃ καὶ ἄλλους.

Καὶ τώρα τί ἐστὶ τὸ ἅγιον Πνεῦμα; Ἡ διάνοια τοῦ ἀνθρώπου οὕτε δύναται νὰ τὸ ἐννοήσῃ, οὕτε νὰ τὸ προσδιορίσῃ. Τὸ ἔργον τοῦτο τὸ ὁποῖον εἶναι ἀνώτερον τῶν ἀνθρωπίνων δυνάμεων μόνον τὸ Ἐδαγγέλιον δύναται νὰ τὸ ἐξηγήσῃ. Ἰδοὺ τί γράφει περὶ τούτου ὁ ἀπόστολος Παῦλος πρὸς Ῥωμαίους». Τὸ Πνεῦμα συμβοηθεῖ εἰς τὰς ἀθνητείας ἡμῶν· ἐπειδὴ πῶς πρέπει νὰ προσευχηθῶμεν δὲν ἤξεύρομεν, ἀλλ' αὐτὸ τὸ Πνεῦμα ἰκετεύει ὑπὲρ ἡμῶν διὰ στεναγμῶν ἀλαλήτων». (Ῥωμ, 8 26). Οὕτω λοιπὸν ὁ Θεὸς ἐν τῇ ἀκρᾷ αὐτοῦ ἀγάπῃ καὶ εὐσπλαγχνίᾳ ὄχι μόνον τὴν ζωὴν του ἐβούλασεν ὑπὲρ ἡμῶν τῶν ἁμαρτωλῶν καὶ ἀναξίων, ἀλλὰ στέλλει πρὸς ἡμᾶς τὸν Παράκλητον δηλαδὴ τὸ πανάγιον αὐτοῦ

πνεῦμα πρὸς παρηγορίαν, φωτισμέν και ἐνίσχυσιν ἡμῶν. Τὸ ἅγιον Πνεῦμα εἶναι ἡ δύναμις τῆς ζωῆς τὴν ὁποίαν ὁ Κύριος διαχέει εἰς τὰς ψυχὰς ἡμῶν ὅπως μᾶς θέσῃ εἰς συγκινωνίαν μεταξὺ τοῦ Πατρὸς και τοῦ Υἱοῦ και ζήσωμεν κατὰ τὴν θέλησιν αὐτοῦ. Τὸ ἅγιον Πνεῦμα ἐν τῇ Παλαιᾷ Γραφῇ ἐδίδετο κατ' ἐξαιρέσειν εἰς ἐκλεκτά τινα πρόσωπα ἰδιαιτέρως εἰς τοὺς προφῆτας, ἐνφ κατὰ τὴν Νέαν διαθήκην εἶναι κληρονομία και καινὸς θησαυρὸς πάντων τῶν πιστῶν τῶν ἐπικαλουμένων αὐτό. Ἄνῃκει λοιπὸν ἅψευ ἐπιφυλάξεως και ἀνεξαιρέτως εἰς πάντας τοὺς ἐξαγγορασθέντας χριστιανούς. Αὐτὸς ὁ Ἰησοῦς ὑποσχέθη τοῦτο εἰς τοὺς μαθητάς του εἰπὼν» Ἰδάν μὲ ἀγαπάτε τὰς ἐντολάς μου φυλάξατε. Και ἐγὼ θέλω παρακαλέσῃ τὸν Πατέρα και θέλει σᾶς δώσειν ἄλλον Παράκλητον διὰ νὰ μείνη μεθ' ἡμῶν εἰς τὸν αἰῶνα, τὸ Πνεῦμα τῆς ἀληθείας τὸ ὁποῖον ὁ κόσμος δὲν δύναται νὰ λάβῃ διότι δὲν βλέπει αὐτὸ οὐδὲ γνωρίζει αὐτὸ· σεις ὅμως γνωρίζετε αὐτὸ, διότι μένει μεθ' ὑμῶν και ἐν ὑμῖν θέλει εἶσθαι. Δὲν θέλω σᾶς ἀφήσει ὀρφανούς· ἔρχομαι πρὸς σᾶς» (Ἰωαν. 16' 15).

Αἱ ὑποσχέσεις και αἱ παρηγορίαι αὐταὶ δὲν ἐμοιάζουσι πρὸς ἐκείνας τὰς ὁποίας ὁ κόσμος συνήθως δίδει, ἀλλ' εἶναι ἡ ζωσα ἡ σταθερά και ἡ αἰώνιος παρηγορία τὴν ὁποίαν ὁ Ἰησοῦς διὰ τοῦ πνεύματός του χορηγεῖ ἀφθόνως εἰς ἡμᾶς και ἀφρο ὁ Παρά-

κλητος λάβῃ κατοχὴν τῶν ψυχῶν ἡμῶν οὐδέποτε ἐγκαταλείπει αὐτὰς ἀλλὰ πάντοτε τὰς προστατεύει και τὰς προφυλάττει. Κατέχοντες τὸ Ἅγιον Πνεῦμα, ὡς ἰδωμεν τώρα ποιῶν καρποὺς δύναται νὰ μᾶς παρέξῃ. Ἐκτὸς τῆς υἰοθεσίας, ὁ καρπὸς τοῦ πνεύματος εἶναι κατὰ τὸν Ἀπόστολον Πυλὸν ἀγάπη, χαρά, εἰρήνη, μακροθυμία, χρηστότης, ἀγαθωσύνη, πίστις, πραότης και ἐγκράτεια (Γαλ. ε', 22) και ἐπειδὴ ναὸς αὐτοῦ εἶναι τὸ σῶμα ἡμῶν, ὡς προσέχωμεν ἵνα μὴ λυπηθῶμεν διὰ τῶν κακῶν ἡμῶν πράξεων τὸ ἅγιον Πνεῦμα τὸ ὁποῖον εἶναι ἡ ζωσα ἐνσάρκωσις τοῦ Θεοῦ εἰς τὰς καρδίας ἡμῶν. Συμπεραίνοντες ὅθεν λέγομεν, ἐπειδὴ ὁ πανάγαθος ἡμῶν Πατὴρ καταδέχεται νὰ κατοική διὰ τοῦ πνεύματός του ἐντὸς ἡμῶν, εἰς ἀντάλλαγμα τσαύτης ἀγαθωσύνης ὡς προσφέρωμεν εἰς Αὐτὸν τὰς καρδίας ἡμῶν και ὡς ἀιοξίωμεν αὐτὰς εἰς τὸ πανάγιον Πνεῦμα ἵνα φωτίξῃ, καθάριξῃ και σώσῃ τὰς ψυχὰς ἡμῶν.

Και ἐπὶ τούτου ἡ ἡμετέρα Ἐκκλησία διετύπωσε τὴν ἐξῆς κατάλληλον προσευχὴν ἣν ἕκαστος Χριστιανὸς ὀφείλει νὰ λέγῃ: «Βασιλεῦ οὐράνιε, Παράκλητε, τὸ Πνεῦμα τῆς ἀληθείας, ὁ πανταχοῦ παρὼν και τὰ πάντα πληρῶν, ὁ θησαυρὸς τῶν ἀγαθῶν και ζωῆς χορηγός, ἐλθέ και σκηνώσον ἐν ἡμῖν, και καθάρισον ἡμᾶς ἀπὸ πάσης κηλίδος, και σώσον Ἄγαθέ, τὰς ψυχὰς ἡμῶν».

Κατὰ τὸ γαλλικὸν ὑπὸ Α. Κ.

„ΠΕΡΙΠΑΤΕΙΤΕ ΕΩΣ ΤΟ ΦΩΣ ΕΧΕΤΕ“

ΟΙ ΑΡΧΑΙΟΙ ΧΡΙΣΤΙΑΝΟΙ (ΔΙΗΓΗΜΑ)

(Κατά πιστήν μετάφρασιν ἐκ τοῦ Ῥωσικοῦ ὑπὸ Σίμωνος Δ. Κατακουζηνοῦ).

(Συνέχεια ἐκ τοῦ ὑπ' ἀριθ. 58 φυλλαδίου).

Ζ'.

Διατελῶν ἐν τοιαύτῃ ψυχικῇ καταπτώσει ὁ Ἰούλιος ἀπεκοιμήθη. Τὴν πρωΐαν τῷ εἶπον, ὅτι διάσημός τις ἰατρός ἐπιθυμεῖ νὰ τὸν ἴδῃ, ὑποσχόμενος ταχεῖαν θεραπείαν. Ὁ Ἰούλιος προθύμως ὑπεδέχθη τὸν ἰατρόν. Ὁ ἰατρός δὲ αὐτός δὲν ἦτο ἄλλος ἢ ὁ ἴδιος ἐκεῖνος ἀγνωστος, τὸν ὁποῖον συνήντησεν ὁ Ἰούλιος, ὅτε ἐπρόκειτο νὰ ὑπάγῃ πρὸς τοὺς χριστιανούς. Παρατηρήσας τὰς πλῆγὰς του, ὁ ἰατρός διώρισε τὴν ληψὶν βοτάνων πρὸς ἐνίσχυσιν τῶν δυνάμεών του.

— Ἄρά γε θὰ εἶμαι ἱκανὸς νὰ ἐργάζωμαι μὲ τὴν ἀδύνατον χεῖρα; — ἠρώτησεν ὁ Ἰούλιος.

— Ὡ ναί! Ἐλαφρὰς ἐργασίας, ναί.

— Ἀλλὰ βαρείας ἐργασίας, — νὰ σκάπτω;

— Οὔτε κὰν τὸ ἐσκέφθην, — εἶπεν ὁ ἰατρός, — διότι δὲν θὰ ἦτο αὐτὸ ἀναγκαῖον διὰ τὴν κοινωνικὴν σου θέσιν.

— Ἐξ ἐναντίας, ἀκριβῶς αὐτὸ μού χρειάζεται, — εἶπεν ὁ Ἰούλιος

καὶ διηγήθη εἰς τὸν ἰατρόν, ὅτι, ἀφ' οὔτου τὸν εἶχεν ἴδει εἶχεν ἀκολουθήσει τὴν συμβουλὴν του, δηλαδὴ ἐδοκίμασε τὴν ζωὴν, ἀλλ' ἡ ζωὴ δὲν τῷ ἔδωκεν ὅ,τι τῷ ὑπέσχετο, τοῦναντίον αὐτὴ τὸν ἀπεγοῆτευσεν. Ἐπιμένως δὲ προσέθηκεν, ὅτι τώρα ἐπιθυμεῖ νὰ ἐκτελέσῃ τὴν πρόθεσιν ἐκείνην, περὶ τῆς ὁποίας τῷ εἶχεν ἄλλοτε ἐμίλῃσει.

— Βέβαια, καθὼς φαίνεται, ἔθεσαν εἰς ἐνέργειαν ἕλην τὴν ἀπάτην των καὶ σ' ἐδελέασαν, ὥστε εἰς τὴν κοινωνικὴν θέσιν σου μ' ἐκείνας τὰς ὑποχρεώσεις, τῶν ὁποίων ἔχεις τὴν εὐθύνην καὶ πρὸ πάντων ὡς πρὸς τὰ τέκνα σου, δὲν βλέπεις τὴν πλάνην των.

— Ἀνάγνωσέ το, — ἠρκέσθη νὰ εἶπῃ ὁ Ἰούλιος ἐγχειρίζων εἰς αὐτὸν τὸ χειρόγραφον ὑπερ ἐκράτει.

Ὁ ἰατρός ἔλαβε τὸ χειρόγραφον, ρίψας δ' ἐν βλέμμα ἐπ' αὐτοῦ : — Τὸ γνωρίζω, — εἶπε, — γνωρίζω αὐτὴν τὴν ἀπάτην καὶ ἀπορῶ πῶς τόσον σπουδασμένος ἄνθρωπος, καθὼς σύ, ἤμπορεῖς νὰ ὑποπέσης εἰς αὐτὴν τὴν παγίδα!

— Δὲν ἐνεσῶ. Ποῦ εἶνε ἡ παγίς;

— Τὸ πᾶν ὑπάρχει εἰς τὴν ζωὴν καὶ ἰδοὺ αὐτοὶ οἱ σοφιστικῆ, δηλαδὴ αὐτοὶ οἱ ἀποστάται ἐναντίον τῶν ἀνθρώπων καὶ τῶν θεῶν, προτείνουν ἓνα εὐτυχημένον δρόμον τῆς ζωῆς, εἰς τὸν ὁποῖον ἔλοι οἱ ἄνθρωποι θὰ εἶναι εὐτυχεῖς καὶ δὲν θὰ ὑπάρχουν δῆθεν οὔτε πόλεμοι, οὔτε πειναὶ οὔτε πτωχεῖαι, οὔτε πορνεῖαι, οὔτε φιλονεικίαι, οὔτε ἔχθραι. Αὐτοὶ εὐσχυρίζονται ὅτι αὐτὴ ἡ κατάστασις τῶν ἀνθρώπων (ἀ ὑπάρξει) ἔταν οἱ ἄνθρωποι ἐκτελέσουν τὰς ἐντολάς τοῦ Χριστοῦ καὶ τότε δὲν θὰ ὑπάρχουν φιλονεικίαι, πορνεῖαι, βλασφημίαι, ἐκθιασμοὶ καὶ πόλεμοι μεταξὺ τῶν ἔθνων.

Ἄλλ' αὐτοὶ εὐρίσκονται εἰς τὴν ἀπάτην, ἐκλαμβάνοντες τὸν σκοπὸν ὡς μέσον.

Ὁ σκοπὸς εἶναι νὰ μὴ ὑπάρχουν φιλονεικίαι, βλασφημίαι πορνεῖαι κτλ. Καὶ ὁ σκοπὸς αὐτὸς ἤμπορεῖ νὰ ἐπιτύχῃ μόνον μὲ τὰ μέσα τῆς κεινωτικῆς ζωῆς. Αὐτοὶ σχεδὸν λέγουν ἔτι θὰ ἐδίδασκειν ὁ διδάσκαλος τῆς σκοποβολῆς, λέγων : Εἰς τὸν σκοπὸν τὰ ἐπιτύχης ἔταν τὸ βέλος σου διαγράψῃ εὐθεῖαν γραμμὴν εἰς τὸν σκοπόν. Τί δὲ πρέπει νὰ κάμῃ κανεὶς διὰ νὰ διαγράψῃ αὐτὸ εὐθεῖαν γραμμὴν ;

— Ἰεσοὺ τὸ ζήτημα ! Καὶ τὸ ζήτημα αὐτὸ λύεται εἰς τὴν σκοποβολὴν, ἀν ἡ χορδὴ εἶναι τεντωμένη, τὸ τόξον ἐλαστικὸν καὶ τὸ βέλος ἴσιο. Τὸ ἴσιον ἀκριβῶς συμδένει μὲ

τὴν ζωὴν τῶν ἀνθρώπων. Ἡ καλύτερα ζωὴ τοῦ ἀνθρώπου εἶναι ἐκεῖνη, κατὰ τὴν ὁποῖαν δὲν ὑπάρχουν φιλονεικίαι, πορνεῖαι, πόνοι καὶ τοῦτο κατορθώνεται ὅταν ὑπάρξῃ ἡ χορδὴ, δηλαδὴ οἱ κυβερνήται, καθῶς καὶ ἡ ἐλαστικότης τοῦ τόξου— ἡ δύναμις τῆς ἐργασίας καὶ τὸ ἴσιο βέλος— οἱ εἰκαίοι νόμοι.

— Ἄλλ' ἀκόμη αὐτὸ δὲν εἶναι τίποτε— ἐξηκολούθησεν ὁ ἰατρός. — Ἄς παραδεχθῶμεν τὸ παράλογον, τὸ ἀδύνατον, ἄς παραδεχθῶμεν, λέγω ἔτι αἱ βάσεις τῆς χριστιανικῆς διδασκαλίας ἤμποροῦν νὰ γίνουσι κοινὰ εἰς ἔλους τοῦ ἀνθρώπου; ἀφοῦ πάρχουν μερικὰ καταπότια, καὶ ὅτι ἔλοι οἱ ἄνθρωποι θὰ ἐκτελέσουν αἴφνης τὴν διδασκαλίαν τοῦ Χριστοῦ δηλαδὴ ν' ἀγαποῦν τὸν Θεὸν καὶ τὸν πλησίον καὶ νὰ ἐκτελοῦν τὰς ἐντολάς. Ἄς τὸ παραδεχθῶμεν. Ἐν τούτοις ὁ δρόμος τῆς ζωῆς, κατὰ τὴν διδασκαλίαν των, δὲν εἶναι ἐπιδεκτικὸς ἀναλύσεως. Ἡ ζωὴ δὲν θὰ ὑπάρξῃ, διότι ἡ ζωὴ θὰ παύσῃ. Οἱ ζῶντες θὰ ζήσουν, ἀλλὰ τὰ παιδιὰ των δὲν θὰ ἐπιζήσουν ἢ θὰ ἐπιζήσουν τὰ δέκα τοῖς ἑκατόν. Κατὰ τὴν διδασκαλίαν των, ἔλα τὰ παιδιὰ πρέπει νὰ εἶναι ἴσχυ ἐμπρὸς εἰς κάθε μητέρα ἢ εἰς κάθε πατέρα, δηλαδὴ καὶ τὰ ἰδικὰ των καὶ τὰ ξένα. Καὶ πῶς θὰ προφυλαχθοῦν αὐτὰ τὰ παιδιὰ, ὅταν βλέπωμεν ἔτι ὀλόκληρος ὁ ζῆλος, δηλαδὴ ὀλόκληρος ἡ ἀγάπη διὰ τὰ παιδιὰ αὐτὰ, ἢ ὁποῖα εἶναι ἔμψυτοι εἰς τὰς μητέρας, μόλις τὰ

προφυλάττει ἀπὸ τὴν καταστροφὴν !
 Καὶ τί θὰ συμβῆ ὅταν ὁ ζῆλος αὐ-
 τὸς μεταβληθῆ εἰς οἰκτον, ὁ ὁποῖος
 ὑπάρχει ἴσος ὡς πρὸς ὅλα τὰ παιδιὰ ;
 Ποῖον παιδίον νὰ λάβωμεν καὶ νὰ
 τὸ διαφυλάξωμεν ; Ποῖος ἄλλος ἢ
 ἡ μήτηρ θὰ διανυκτερεύσῃ μὲ τὸ
 ἀδύνατον καὶ βρωμερὸν παιδίον !
 Πραγματικὸς φυσικὸς θώραξ τοῦ
 παιδίου εἶναι ἡ ἀγάπη τῆς μητρός.
 Αὐτοὶ ἀφαιροῦν τὸν θώρακα αὐτὸν
 χωρὶς νὰ τὸν ἀντικαταστήσουν μὲ
 κἄτι ἄλλο. Ποῖος θὰ διδάξῃ τὸν υἱ-
 ὄν, ποῖος ἄλλος ἢ ὁ πατήρ θὰ εἰσδύ-
 σῃ εἰς τὴν ψυχὴν του ! Ποῖος θὰ τὸν
 διαφυλάξῃ ἀπὸ τὸν κίνδυνον ; Ὅλα
 αὐτὰ ἐκμηδενίζονται ! Στμακτᾶ ἔλη
 ἡ ζωὴ, δηλαδὴ ἡ παράτασις τοῦ ἀν-
 θρωπίνου γένους.

— Καὶ τοῦτο εἶναι ὀρθόν, — εἶ-
 πεν ὁ Ἰούλιος παρασυρθεὶς ὑπὸ τῆς
 εὐγλωττίας τοῦ ἱατροῦ.

— Ὅχι, φίλε μου, ἄφισε τοὺς
 παραλογισμοὺς καὶ ζήσε μὲ φρόνη-
 σιν καὶ μάλιστα τώρα, ὅτε ἀνέλαβες
 τόσον ὑψηλὰς, σοβαρὰς καὶ ἀναγ-
 καίας ὑποχρεώσεις. Ἡ ἐκτέλεσις
 τῶν εἶναι ζήτημα τιμῆς ! Ἐζήσεις ἔ-
 ως τὴν δευτέραν περίοδον τῶν ἀμφι-
 βολιῶν, πῆγαινε ἐμπρὸς καὶ αἱ ἀμ-
 φιβολίαι σου θὰ λείψουν. Ἡ πρώτη
 καὶ ἡ περισσύτερον ἀναντίλεκτος ὑ-
 ποχρέωσις σου, εἶναι ἡ ἀνατροφὴ
 τῶν τέκνων σου, τὴν ἑποῖαν παρη-
 μέλησες καὶ ἡ ὑποχρέωσις σου αὐτῇ
 ὡς πρὸς αὐτὰ εἶναι νὰ τὰ κάμῃς ἀ-

ξίους ὑπηρετάς τῆς πατρίδος. Τὸ
 τωρινὸν πολίτευμα σοῦ ἔδωκεν ὅ,τι
 ἔχεις καὶ χρεωστεῖς καὶ ὁ ἴδιος νὰ
 τὸ ὑπηρετήσῃς καὶ νὰ κάμῃς τὰ
 παιδιὰ σου ἱκανὰ διὰ νὰ ὑπηρετή-
 σουν ἐπαξίως τὴν πατρίδα των. Μὲ
 αὐτὸν τὸν τρόπον θὰ γίνῃς αἰτία με-
 γάλου ἀγαθοῦ καὶ εἰς αὐτὰ τὰ παι-
 διὰ σου. Ἡ ἄλλη ὑποχρέωσις σου
 εἶναι νὰ ὑπηρετήσῃς τὴν κοινότητα.
 Σ' ἐλύπησε καὶ σ' ἀπεγοήτευσε ἡ
 ἀποτυχία σου, ἀλλὰ τοῦτο εἶναι
 πρόσκαιρον συμβάν. Χωρὶς προσπά-
 θειαν καὶ ἀγῶνα τιποτε δὲν ἤμπο-
 ροῦμεν ν' ἀποκτήσωμεν. Καὶ ἡ χα-
 ρὰ τοῦ θριάμβου τότε μόνον εἶναι με-
 γάλη, ὅταν ἡ νίκη ὑπῆρξε δύσκολος
 Ἄρχισε τὴν ζωὴν μὲ τὴν συναισθη-
 σιν τοῦ καθήκοντος καὶ ὅλαι αἱ ἀμ-
 φιβολίαι σου θὰ λείψουν. Αὐτὰ σοῦ
 ἤλθον ἀπὸ τὴν ἀρρωστημένην κα-
 τάστασίν σου.

Κάμε τὸ καθήκόν σου ὡς πρὸς τὸ
 κράτος μὲ τὴν ὑπηρεσίαν σου εἰς αὐ-
 τὸ καὶ μὲ τὴν προετοιμασίαν τῶν
 τέκνων σου διὰ τὴν ὑπηρεσίαν αὐ-
 τήν. Ἀποκατήχησέ τε διὰ νὰ ἤμ-
 πορέσουν νὰ σὲ ἀντικαταστήσουν
 καὶ τότε μὲ ἡσυχίαν ἠμπορεῖς νὰ ἐ-
 πιδοθῆς εἰς τὴν ζωὴν ἐκείνην, ἡ ὁ-
 ποία σ' ἐλκύει. Ἐως ἔμως τὴν ἐπο-
 χὴν ἐκείνην κανὲν δικαίωμα δὲν ἔ-
 χεις ὡς πρὸς τοῦτο καὶ μάλιστα καὶ
 ἂν ἀκόμη ἐπεδίδωσο εἰς αὐτήν, τί-
 ποτε ἄλλο δὲν θὰ εὕρῃς παρά πόνους.

(Ἐπεται ἡ συνέχεια).

Ἰπεύθυνος: Π. Γ. ΔΟΥΚΕΛΛΗΣ = Ἐκ τοῦ τυπογραφείου Ο ΕΡΜΗΣ